

הלכות טמאת צרעת פרק ח

א. נגעי הראש והזקן הוא שיפל השער שבהן מעיקרו, וישאר מקום השער פנוי; וזה הוא הנקרא נתק. ואין נתק פחות מכגריס המרבע בין שהיה מראהו עמק, בין שלא היה עמק; ולא נאמר "עמק" (ויקרא יג, לב; ויקרא יג, לד) בנתקים אלא לומר לך מה מראה "עמק" בידי שמים, אף נתק המטמא בידי שמים, להוציא שנתקו אדם, שהוא טהור. והאשה והסרים שהעלה זקנם שער, הרי זה מטמא בנתקים.

ב. הנתקים מטמאין בשני סימנים בשער צהב דק, ובפסיון; ויש בהן הסגר שני שבועות. וכל זה, מפרש בתורה.

ג. פיצד: מי שנלד לו נתק בראשו או בזקנו אם היה בו שתי שערות צהבין דקין או יתר, ואין שם בנתק שער שחור כלל יחליט. לא היה בו שער, לא שחור ולא צהב יסגיר שבוע אחד, ובשביעי רואהו: אם נלד בו שער צהב דק, או שפסה הנתק יחליט; נלד בו שתי שערות שחורות, יפטר אותו. לא פסה, ולא נלד בו שער שחור ולא שער צהב יגלח סביבות הנתק, ולא יגלח הנתק; ויסגיר שבוע שני.

ד. וחוזר ורואהו בסוף שבוע שני: אם פסה הנתק, או נלד בו שער צהב דק יחליט; לא נלד בו כלום, יפטר שאין בנתקים הסגר יתר על שני שבועות. ואם לאחר שפטרו נלד בו שער צהב, או פסה יחליט.

ה. פיצד מגלחין את הנתק: מגלח חוצה לו ומניח שתי שערות סמוך לו, כדי שיהיה נפר הפסיון. ותגלחתו כשרה בכל אדם, שנאמר "והתגלח" (ויקרא יג, לג); וכן כשרה בכל דבר. ואפלו היה נזיר, הרי זה מגלח. הסגירו, ולא גלחו הרי זה מסגר.

ו. "שער צהב" (ויקרא יג, ל; ויקרא יג, לב) האמור בתורה, הוא שיהיה כתבנית הזהב. וזה שנאמר "דק" (ויקרא יג, ל), הוא שיהיה קצר; אבל אם היה ארוך אף על פי שהוא צהב כתבנית הזהב, אינו סימן טמאה.

ז. שתי שערות הצהבות הדקות, סימן טמאה. בין שהיו זו בצד זו, בין שהיו מרחקות זו מזו, בין שהיו באמצע הנתק, בין שהיו בסוף הנתק, בין שקדם הנתק את השער הצהב, בין שקדם השער הצהב את הנתק הרי זה סימן טמאה: והוא, שיהיו נטלות בזוג כמו שבארנו בשער הלכן.

ח. השער השחור המציל בנתקים, אין פחות משתי שערות. ואינן מצילות, עד שיהיה ארכן כדי לכף ראשן לעיקרן בין שהיו זו בצד זו, בין שהיו מפזרות: והוא, שיהיו באמצע הנתק; וישאר מן הנתק פנוי בין השער השחור שבתוכו ובין השער שחוצה לו, כדי צמיחת שתי שערות. אבל אם נשארו השתי שערות השחורות בצד הנתק, בסופו אינן מצילות.

ט. פיצד מצילות: שאם נשאר בתוך הנתק שתי שערות שחורות אף על פי שנלד בנתק שער צהב דק או שפסה, הרי זה טהור. החליטו בשער צהב או בפסיון, וצמח בנתק שתי שערות שחורות טהר הנתק. ומצילות מיד הפסיון, ומיד השער הצהב בין שצמחו באמצע הנתק, בין שצמחו בסופו: שהצומח,

מציל בכל מקום; והנשאר, אינו מציל עד שיהיה רחוק מן הקמה שתי שערות.

י. שתי שערות שצמחו אחת שחורה ואחת לבנה או צהבה, אחת ארוכה ואחת קצרה אינן מצילות. נתק שהחלט בשער צהב או בפסיון, ונלד בו שער שחור וטהר אף על פי שהלך השער השחור הרי זה טהור, עד שיולד בו שער צהב אחר או יפסה פסיון אחר מאחר שהלך השער השחור: שנאמר "נרפא הנתק טהור הוא" (ויקרא יג, לז) כיון שנרפא טהר, אף על פי שסימני טמאה במקומן.

יא. החליטו בשער צהב, בין שהחליטו בתחלה, בין שהחליטו בסוף שבוע ראשון, או בסוף שבוע שני, או שהחליטו אחר הפטר, והלך השער הצהב, ונלד בו שער צהב אחר, או שנלד לו פסיון הרי זה מחלט כשהיה.

יב. וכן אם החליטו בפסיון, בין בסוף שבוע ראשון, בין בסוף שבוע שני, או אחר הפטר, והלך הפסיון, וחזר פסיון אחר, או שנלד לו שער צהב הרי זה מחלט כשהיה: עד שלא ישאר סימן טמאה, או עד שיצמח בו שתי שערות שחורות.

יג. שני נתקים זה בצד זה, ושטה שלשער שחור מפסקת ביניהן, ונפרץ השער השחור, ונתק ממקום אחד הרי הוא כמות שהיה: שהשער השחור הנשאר ביניהן, הרי הוא בצד הנתק. נפרצה השטה משני מקומות טהור, שהרי הנשאר מן השטה באמצע הנתק. וכמה יהיה בכל פרצה מהן, אין פחות ממקום צמיחת שתי שערות; ואם היתה פרצה ממקום אחד כגריס הרי זה טמא, שהפרצה עצמה נתק אחר, והרי שער שחור בצדו, ואינו כנוס לתוכו.

יד. נתק שהשער השחור מקיפו, ונתק אחר מקיף את השער השחור נפרץ השער שביניהן ממקום אחד, טמא: שהנתק הפנימי לא נצול שהרי השער השחור בצדו, לא בתוכו. נפרץ השער משני מקומות טהור, ואפלו היתה פרצה כגריס: שהרי הנתק הפנימי והחיצון נעשו נתק אחד, ושער שחור באמצע והוא, שתהיה הפרצה כדי צמיחת שתי שערות או יתר.

טו. נתק שהיה חוט יוצא ממנו, וכן שני נתקים שהיה חוט יוצא מזה לזה אם יש ברחב החוט הנתוק כדי צמיחת שתי שערות זוקקן לטמא בשער צהב דק ובפסיון, ומצילן בצומח בו; אבל שער שחור הנשאר באותו החוט אינו מציל, עד שיהיה רחב החוט כגריס.

טז. מי שהיה בראשו נתק כגריס, ופסה ונתק כל ראשו, ולא נשאר שם שער כלל, אלא פחות משתי שערות הרי זה טהור, בין שנתק כלו מתוך הסגר או מתוך החלט או אחר הפטר: שנאמר "קרח הוא, טהור הוא" (ויקרא יג, מ).

יז. וכן אם היה הנתק בזקנו, ונתק כל זקנו הרי זה טהור. ואף על פי שאין זה מפרש בתורה שבכתב, קבלה היא שאם הלך כל שער הזקן, טהור; ויטמא עור הזקן שנקרח בנגעי עור הבשר, כמו שבארנו.

יח. הבא בתחלה וכל ראשו נתוק, או כל זקנו נתוק יסגיר שבוע אחד: אם נלד בו שער צהב, יחליט. אם לא נלד לו שער צהב,

יִסְגִּיר שְׁבוּעַ שְׁנִי : אִם נִלְד לּוֹ שְׁעַר צָהָב דֶּק, טָמֵא. לֹא נִלְד לּוֹ,
יִפְטָר ; נִלְד לּוֹ אַחֲרֵי הַפֶּטֶר שְׁעַר צָהָב, הָרִי זֶה מַחֲלָט. נִלְד לּוֹ
שְׁעַר שָׁחֹר, הָרִי זֶה טָהוֹר.

יט. הֵבֵא כָּלֹו נְתוּק רֹאשׁ אוֹ זָקֵן, וְנִלְד לּוֹ שְׁעַר שָׁחֹר טָהוֹר, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ ; הִלֵּךְ הַשְׁעַר הַשָּׁחֹר טָמֵא, מִשּׁוּם פְּסִיּוֹן.

כ. הָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן אֵין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה, וְאֵין מַצְטַרְפִּין זֶה
עִם זֶה, וְאֵין פּוֹסִין מִזֶּה לָזֶה : שֶׁנֶּאֱמַר "צִרְעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקֵן"
(ויקרא יג, ל), מִלְּמַד שֶׁהֵן חֲשׁוּבִין שְׁנֵימ. וְאִיזָה הוּא זָקֵן, מִן הַפֶּרֶק
שֶׁלִּלְחֵי הָעֲלִיּוֹן עַד פִּיקָה שֶׁלִּגְרָגְרֵת. מוֹתֵחַ אֶת הַחוּט מֵאֶזֶן לְאֶזֶן
כָּל שְׁמֹן הַחוּט וּלְמַעַלָּה, הָרִי הוּא מְכַלֵּל הָרֹאשׁ ; וּמִן הַחוּט
וּלְמַטָּה, מְכַלֵּל הַזָּקֵן.